

Nr 108.

Av herr **Fagerholm**, *angående förhandlingsrätt för arbetstagarförening med avseende å till denna anslutna pensionärer.*

Av bestämmelserna i lagen om förenings- och förhandlingsrätt framgår icke med tydlighet, i vad mån förening av arbetstagare äger på lagen grundad förhandlingsrätt för sådana medlemmar, vars anställning hos arbetsgivaren upphört men som på grund av anställningen åtnjuta pension. Med anledning härav ha i åtskilliga fall arbetsgivarna ansett sig kunna vägra förhandling exempelvis beträffande frågor om justering av pensionsvillkoren för sådana befattningshavare, som redan trätt i pension.

För pensionärerna föreligger ofta ett lika starkt skyddsbehov som för de befattningshavare, som äro i aktiv tjänst. Den vedertagna uppfattningen om pensionsrätten måste nämligen nu anses vara, att pensionstagaren i första hand skall tillförsäkras existensmöjlighet på ålderns dagar och icke enbart ett visst en gång för alla fixerat årligt pensionsbelopp. Med utgångspunkt härifrån är det naturligt, att utgående pensioner skola justeras med hänsyn till förändringar i penningvärdet. Så har också i stor utsträckning skett under nu rådande dyrtid.

En konsekvens av det nyss anförda blir, att ett legitimt behov föreligger för arbetstagarföreningarna att kunna med arbetsgivarna upptaga förhandlingar och träffa avtal exempelvis rörande generella regler för dyrtidskompensation till pensionstagare. Därjämte kan det stundom vara påkallat, att förhandlingar upptagas rörande omreglering av pensionsvillkoren, exempelvis i anslutning till införandet av nya pensionsbestämmelser för personal, som är i arbetsgivarens tjänst.

Vad nu anförts beträffande pensionerade arbetstagare i enskild tjänst, gäller i tillämpliga delar även arbetstagare hos stat och kommun.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utredning med förslag till sådana ändringar av lagen om förenings- och förhandlingsrätt samt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän, att därav tydligt framgår, att förhandlingsrätt tillkommer arbetstagarförening med avseende å till denna anslutna pensionärer, samt

att motsvarande förtydligande måtte inflyta jämväl i Kungl. Maj:ts kungörelse angående förhandlingsrätt för statens tjänstemän.

Stockholm den 18 januari 1945.

P. Hj. Fagerholm.